

زیرساخت‌های تجاری استان‌های کشور

مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی
WWW.ITSR.IR

زیر ساخت‌های تجاری استانهای کشور

شناسنامه پدیدآورندگان: موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، مدیریت امور استانها، معاونت‌ها و سازمان‌ها

پدیدآورنده: صادق داداشی، الهام پیروز و هدیه وجدانی تهرانی

ناشر: موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، شماره ۱۲۰۴

تلفن: ۶۶۹۳۹۳۲۹

وب سایت: www.itsr.ir

پست الکترونیکی: info@itsr.ir

بی تردید مجموعه فعالیت‌های بخش بازرگانی کشور نقش مهم و غیرقابل انکاری در توسعه فعالیت‌های تولیدی، توسعه تجارت خارجی، افزایش کمی و کیفی خدمت‌رسانی به آحاد مردم و در یک کلام رشد اقتصادی و رفاه عمومی دارد و قطعاً گسترش، سرعت، کیفیت و اثربخشی فعالیت‌های بخش بازرگانی نیز ارتباط مستقیم و قابل توجهی با فراهم بودن، متناسب بودن توزیع جغرافیایی و به روز بودن امکانات و زیرساخت‌های بازرگانی نظیر مراکز نگهداری و ذخیره‌سازی کالا، شبکه‌های تأمین و توزیع کالا، وضعیت اصناف و شبکه‌های توزیع و اتحادیه‌های صنفی و سطح‌بندی استان‌ها براساس جریان‌های کالایی و ... دارد.

در این راستا گزارش حاضر سعی دارد تصویری از آخرین وضعیت زیرساخت‌های بازرگانی کشور به تفکیک هر یک از استان‌ها ارائه دهد تا در برنامه‌ریزی‌هایی که برای هر استان ارائه می‌شود به آنها توجه شده و در سال‌های آتی مشکلات زیرساختی، به حداقل ممکن کاهش یابد.

گزارش مورد نظر شامل: مشخصات جغرافیایی استان، وضعیت زیرساخت‌های ذخیره‌سازی، موسسات و شرکت‌های حمل و نقل، طرح‌های زیرساختی در حال اجرا، طرح‌های زیرساختی مورد نیاز استان، سطح‌بندی فضایی استان‌ها برحسب کالاهای ورودی و سطح‌بندی فضایی زیرساختی استان‌ها برحسب کالاهای خروجی می‌باشد.

جهت تهیه این گزارش از منابع مختلفی استفاده شده است. بخش مشخصات کلی استان‌ها از اطلس گیتاشناسی استفاده شده، تعداد و ظرفیت مراکز ذخیره‌سازی و اصناف و شبکه توزیع استان‌ها مربوط به گزارش جامع توسعه زیرساخت‌های بازرگانی داخلی به تفکیک استان‌ها می‌باشد. هر چند سعی شده تا علاوه بر این منبع با استفاده از سایت‌های سازمان‌های بازرگانی استان‌ها اطلاعات و آمار جدیدتر ارائه گردد.

موسسات و شرکت‌های حمل و نقل از سالنامه آماری حمل و نقل جاده‌ای کشور ۱۳۸۸ گرفته شده است و مبادی ورودی و خروجی و مناطق آزاد و ویژه اقتصادی از سایت مناطق آزاد اخذ شده است.

سطح‌بندی فضای استان‌ها برحسب کالاهای ورودی و خروجی و شاخص‌های پیوند برای جریان کالایی ورودی و خروجی از گزارش مستند آمایش تجاری گرفته شده که در آن گزارش به منظور سطح‌بندی استانها برحسب قدرت پیوند با استانهای دیگر، با استفاده از روش‌های آماری مختلف، حد ۳/۵ به عنوان آستانه جریانهای مهم و سهم ۲۰ درصد به بالا به عنوان جریان غالب تعیین شد و فواصل میان این دو به فواصل آماری مساوی تقسیم گردید و به این ترتیب سطوح ۷ گانه (غالب، نیمه غالب، بسیار مهم، مهم، کم اهمیت، ضعیف، بسیار ضعیف) به دست آمد.

شاخص‌های پیوند برای جریان کالایی ورودی و خروجی به استان‌ها نیز از گزارش مستند آمایش تجاری گرفته شده شاخص‌های مورد استفاده در تحلیل پیوندهای بازرگانی عبارتند از فراوانی پیوند و قدرت پیوند و روش‌های مورد استفاده مدل تحلیل عاملی برای شناخت عوامل موثر در مبادلات کالایی کشور و طبقه‌بندی استان‌های همگن می‌باشد فراوانی پیوند عبارت است از: تعداد ارتباطی که بین هر استان با سکونتگاه‌های استان‌های دیگر ایجاد شده و قدرت پیوند معادل وزن کالای جابه‌جا شده طی مبادلات یک استان با دیگر استان‌ها می‌باشد و شاخص تقارن پیوند معادل دو جهت بودن با وجود ارتباط همزمان ورودی و خروجی بین هر استان با دیگر استان‌های کشور است.

تعداد و سهم شرکت‌های بیمه و تعداد بانک‌ها و موسسات اعتباری از سایت بیمه مرکزی و بانک مرکزی اخذ شده است.

به طور کلی در جمع‌آوری این مجموعه سعی شده تا آخرین آمار و اطلاعات مستند و قابل اعتماد در هر بخش جمع‌آوری شده تا در تهیه گزارشات مختلف بتوان از آن بهره‌برداری نمود.